

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/12/2019
Identifikačné číslo spisu: 6619200387
Dátum vydania rozhodnutia: 14.05.2019
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6619200387.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a sudcov JUDr. Márie Trubanovej, PhD., JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Viery Petrikovej, JUDr. Nory Halmovej, Mgr. Viliama Pohančenika (sudca spravodajca) a JUDr. Miroslavy Janečkovej, vo veci žalobcu: Silicate World, s.r.o., IČO: 35 852 941, Maloveská 68, Lučenec, proti žalovanému: P. C., nar. XX.XX.XXXX, V. B. O.. L. K. XXXX/X, Lučenec, o určenie neplatnosti vkladu, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 17C/1/2019, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Okresným súdom Lučenec, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie je Okresný súd Lučenec.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Lučenec dňa 22.01.2019 domáha rozhodnutia, že vklad pod č. 1730/09, vykonaný na liste vlastníctva (ďalej aj len „LV“) č. XXXXX., na základe ktorého žalobca (poznámka súdu: správne má byť žalovaný) nadobudol nehnuteľnosť - pozemok parc. č. 430/7, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 116 m² v okrese Lučenec, v obci Lučenec a nehnuteľnosť - stavbu pod súpisným číslom XXXX, na pozemku parc. č. 430/7, Administratívno-bytový komplex 1. ESO - penzión H, je neplatný.

2. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 17C/1/2019-22 zo dňa 22.02.2019 postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie. S poukazom na § 6 ods. 1, § 6 ods. 2 písm. k) (poznámka súdu: krajský súd nesprávne uviedol § 6 ods. 2 písm. 5), § 12, § 13 ods. 1, § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj len „S.s.p.“ alebo aj len „Správny súdny poriadok“) konštatoval, že vecná príslušnosť okresného súdu v konaniach o správnych žalobách je upravená v § 12 S.s.p., pričom na konanie a rozhodovanie v správnom súdnictve sú vecne príslušné krajské sudy, ak S.s.p. neustanovuje inak. Na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že nie je vecne príslušný na konanie, a preto podľa § 18 ods. 2 veta prvá S.s.p. vec uznesením postúpil

Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasil s postúpením veci dôvodiac, že vec nepatrí do správneho súdnictva. Citoval § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, § 7 písm. d) S.s.p., § 4 ods. 1 až 3, § 5 ods. 1, § 28 ods. 1 až 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „katastrálny zákon“). Ďalej uviedol, že z citovaných ustanovení katastrálneho zákona je zrejmé, že o návrhu na vklad rozhoduje príslušný orgán verejnej správy rozhodnutím a právne účinky vkladu sú viazané na právoplatnosť tohto rozhodnutia. Keďže predmetom súdneho prieskumu na základe správnej žaloby môže byť len rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah orgánu verejnej správy (prípadne nečinnosť orgánu verejnej správy), predmetom súdneho prieskumu v správnom súdnictve by mohlo byť len rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na vklad alebo rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o opravnom prostriedku voči takémuto rozhodnutiu, a to na základe všeobecnej správnej žaloby, v ktorej by bol ako žalovaný označený orgán verejnej správy, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V predmetnej veci je žalobcom právnická osoba, ktorá sa v súdnom konaní proti fyzickej osobe domáha určenia neplatnosti vkladu, na základe ktorého žalovaný nadobudol od žalobcu nehnuteľnosti. Žalobca neoznačil ako žalovaného orgán verejnej správy, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na vklad. Aj keď je vklad definovaný v katastrálnom zákone ako úkon okresného úradu, nemožno podľa názoru správneho súdu dospieť k záveru, že v predmetnom prípade ide o vec správneho súdnictva. Prípadná zmätočnosť a nejasnosť podania mala byť okresným súdom odstraňovaná zodpovedajúcim postupom podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „C.s.p.“ alebo aj len „Civilný sporový poriadok“). Správny súd môže preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie v prípade dôvodnosti správnej žaloby len zrušiť. Ďalej krajský súd uviedol, že z listu vlastníctva predloženého žalobcom vyplýva, že vklad bol povolený v roku 2009, preto je s ohľadom na zákonom stanovenú lehotu dvoch mesiacov na podanie správnej žaloby nepravdepodobné, že by bolo jeho vôľou podať správnu žalobu (aj keď to nemožno vylúčiť).

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 S.s.p.) v spojení s § 11 C.s.p. po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci je dôvodný.

5. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 S.s.p.). Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 2 S.s.p.).

6. Podľa § 6 ods. 2 písm. a) S.s.p., správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

7. Podľa § 7 písm. d) S.s.p., správne sudy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

8. Podľa § 177 S.s.p., žalobca sa môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

9. Podľa § 8 S.s.p., kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

10. V danom prípade je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, a teda má administratívny charakter, alebo do civilného súdnictva s ohľadom na súkromnoprávny charakter. Okresný súd Lučenec vyhodnotil podanú žalobu podľa jej obsahu ako správnu žalobu a vec postúpil Krajskému súdu v Banskej

Bystrici, ktorý s uvedeným postúpením nesúhlasí konštatujúc, že nejde o vec správneho súdnictva.

11. Vyššie uvedený kompetenčný konflikt je potrebné riešiť ako spor o vecnú príslušnosť. Podmienkou na to, aby bola vec prejednaná v rámci správneho súdnictva je, aby išlo z hľadiska predmetu konania o také konanie, ktoré spĺňa zákonom vymedzené podmienky, čo však v danom prípade konštatovať nemožno.

12. Podľa § 4 ods. 1 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „vklad“), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len „záznam“) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len „poznámka“).

13. Podľa § 5 ods. 1 katastrálneho zákona, vklad je úkon okresného úradu; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam.

14. Podľa § 28 ods. 1 až 3 katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv uvedené v § 1 ods. 1 <. sa zapisujú do katastra vkladom, ak tento zákon neustanovuje inak. Práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1 <. vznikajú, menia sa alebo zanikajú vkladom do katastra, ak tento zákon neustanovuje inak. Právne účinky vkladu vznikajú na základe právoplatného rozhodnutia okresného úradu o jeho povolení.

15. V aplikačnej praxi je otázka identifikácie, či príslušný právny vzťah má súkromnoprávny alebo administratívny charakter a či je vo vzťahu k nemu daná právomoc súdu v rámci civilného alebo správneho súdneho procesu daná tým, že súkromnoprávne a administratívne prvky na seba nadväzujú a sú vzájomne prepojené a navzájom sa ovplyvňujú. Klasickým príkladom toho je prevod vlastníctva nehnuteľností, keď na prvotný súkromnoprávny (obligačný) vzťah reprezentovaný zmluvou nadväzuje verejnoprávny moment daný vkladom do katastra nehnuteľností. V rámci tohto právneho vzťahu však v praxi nie je v zásade sporné, kedy je namieste domáhať sa žalobou v civilnom sporovom konaní určenia vlastníctva prípadne neplatnosti zmluvy (§ 137 písm. c) a d) C.s.p.) a kedy je potrebné obrátiť sa na správny súd všeobecnou správnu žalobou proti rozhodnutiu vydanému vo vkladovom konaní.

16. Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že žalobca ako právnická osoba sa žalobou označenou ako „Žaloba o neplatnosť vkladu“ domáha určenia neplatnosti vkladu pod č. 1730/09, vykonaného na LV č. XXXXX, na základe ktorého žalovaný nadobudol nehnuteľnosť - pozemok parc. č. 430/7, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 116 m² v okrese Lučenec, v obci Lučenec a nehnuteľnosť - stavbu pod súpisným číslom XXXX, na pozemku parc. č. 430/7, Administratívno-bytový komplex 1. ESO - penzión H.

17. Zo žaloby je zrejmé, že žalobca sa nedomáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na vklad, ani neoznačil ako žalovaného orgán verejnej správy, ale fyzickú osobu. Žalobca v žalobe namieta, že „Návrh na vklad vlastníckeho práva a žiadosť o prednostné vybavenie do 15 dní“ zo dňa 31.07.2009 neboli žalovaným vlastnoručne podpísané a tiež, že kúpna zmluva zo dňa 30.07.2009, uzatvorená medzi štatutárnym orgánom spoločnosti SLOVAKWOOD, s.r.o. (v súčasnosti žalobcom) a žalovaným, na základe ktorej malo dôjsť k prevodu vlastníckeho práva, mala byť dojednaná podvodným konaním.

18. Vychádzajúc zo skutkového stavu ako aj z obsahu spisu, je zrejmé, že žalobca sa prostredníctvom podanej žaloby domáha voči žalovanému ochrany vlastníckeho práva, a teda v predmetnej veci ide o súkromnoprávny spor medzi žalobcom a žalovaným.

19. Uvedený súkromnoprávny spor v zmysle § 3 C.s.p. prejednávajú a rozhodujú civilné sudy. V zmysle § 12 C.s.p. je na konanie v prvej inštancii príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. V tomto spore nie je možné aplikovať ustanovenia Správneho súdneho poriadku, keďže nejde o správnu žalobu v zmysle § 177 S.s.p., ako aj z dôvodu, že žalovaným nie je orgán verejnej správy, ale fyzická osoba a žalobou nie je napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy. Rovnako žaloba nesmeruje ani

proti nečinnosti alebo inému zásahu orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti kompetenčný senát najvyššieho súdu akcentuje, že okruh strán sporu, ako aj predmet konania v sporovom konaní určuje žalobca, ktorý je „pánom sporu“ (dominus litis) a v prípade vadného podania vo veci samej nasleduje postup súdu v zmysle § 129 C.s.p.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský súd v Banskej Bystrici dôvodne namietal postúpenie veci správneho súdu, pretože v danom prípade nejde o správnu žalobu, o ktorej rozhodujú správne súdy, a teda o vec patriacu do správneho súdnictva. Ide o súkromnoprávny spor vo veci určenia neplatnosti právneho úkonu (vkladu). Príslušným súdom na konanie vo veci je Okresný súd Lučenec. Kompetenčný senát najvyššieho súdu rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy nižšej inštancie sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá C.s.p.).

21. Toto uznesenie prijal najvyšší súd v kompetenčnom senáte pomerom hlasov 7:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.